Klinische instrumenten in de palliatieve zorg: haalbaar en bruikbaar hulpmiddel in de huisartsenpraktijk?

Haio: ROMBOUTS Marijke , KUL
Promotor: WENS Johan
Praktijkopleider: Eerdekens Sonja

Context: Er is een toenemende populatie patiënten met een progressieve, mogelijk lethale aandoening. De huisarts vervult een centrale rol in het verlenen van ondersteunende en aangepaste palliatieve zorg. Het is belangrijk dat dit tijdig wordt opgestart en dat de palliatieve patiënt dus vroegtijdig wordt ge?dentificeerd. Hiervoor zijn verschillende klinische instrumenten ontwikkeld.

Onderzoeksvraag: In deze pilootstudie, gecombineerd met een literatuuronderzoek, werden drie onderzoeksvragen bestudeerd: - Hoe percipi?ren huisartsen het gebruik van klinische instrumenten in de palliatieve zorg? - Wat zijn de barri?res die huisartsen ondervinden in het gebruik van die instrumenten tijdens hun dagelijks werk? - Hoe kan de implementatie van deze instrumenten in de huisartsenpraktijk worden verbeterd?

Methode: Een literatuuronderzoek is uitgevoerd door middel van specifieke MeSH-termen, waarbij 18 artikels, ge?xtraheerd door middel van de zoekrobot ?PubMed?, werden weerhouden voor deze studie. Binnen de pilootstudie werd een ori?nterend onderzoek uitgevoerd op de palliatieve zorgeenheid CODA te Wuustwezel en een focusgroep bij veertien huisartsen. Bij het onderzoeksproject te CODA werd door de onderzoeker van deze studie gedurende twee weken de ?Palliateve zorgindicator tool? (PICT) toegepast. In de focusgroep werd gepeild naar perceptie, barri?res en noden voor en na implementatie van de PICT bij de huisartsen gedurende ??n maand in hun praktijk.

Resultaten: Vroegtijdige en aangepaste inzet van palliatieve zorg leidt tot een betere levenskwaliteit bij de patiënt en heeft een positief effect op het relationele en communicatieve aspect binnen de zorg. De bestaande klinische instrumenten kunnen bij die vroegtijdige identificatie een meerwaarde zijn. Volgens de onderzoeker kan na het onderzoeksproject te CODA worden gesteld dat het gebruik van klinische instrumenten in de palliatieve zorg een haalbaar en bruikbaar hulpmiddel is in de eerste lijn. In een focusgroep is gepeild naar de meerwaarde, de praktische haalbaarheid, de tijdsbesteding, de barri?res en de toekomstvisie omtrent klinische instrumenten in de palliatieve zorg. Volgende hypothese kan worden gesteld, namelijk dat de huisarts in een focusgroep uit een regio in de Noorderkempen de voordelen omtrent het gebruik kent, maar niet geneigd is de klinische instrumenten toe te passen wegens de moeilijkheidsgraad, de tijdsinvestering, de beschikbaarheid en de twijfel over de meerwaarde. Mits enkele aanpassingen zou de implementatie van deze klinische instrumenten in de eerste lijn in de toekomst kunnen worden verbeterd.

Conclusie: De huisartsen in een focusgroep uit een regio in de Noorderkempen ondervinden meer barri?res bij het gebruik van klinische instrumenten in de palliatieve zorg dan dat ze de meerwaarde ervan inzien. Het gebruik ervan wordt bij hen niet als haalbaar en bruikbaar ervaren. Toch dient de toepassing ervan blijvend te worden gestimuleerd, gezien de aangetoonde voordelen in de literatuur. De implementatie kan worden verbeterd door vereenvoudiging van het gebruik en door voortgezette opleidingen over palliatieve zorg in de eerste lijn.